

ע"פ 1946/05/16 - משה חיים אורבך נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 1946-05-16 אורבך(עציר) נ' פרקליטות מחוז צפון- פלילי
תיק חיצוני: 303/2015

בפני	כבוד השופטת ברנט- אב"ד
	כבוד השופט בורנשטיין
	כבוד השופטת בוסתן
המערער	משה חיים אורבך (עציר)
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז צפון- פלילי

פסק דין

1. בפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום ברחובות בת.פ. 675-08-15 (כב' השופט מ' מזרחי) במסגרתו הורשע המערער בעבירות של מעשה המרדה, עבירה לפי סעיף 133 בצירוף 136 (4) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"), החזקת פרסום המסית לאלימות או לטרור, עבירה לפי סעיף 144ד3 לחוק, החזקת פרסום גזעני, עבירה לפי סעיף 144ד לחוק. המערער נידון ל-24 חודשי מאסר בפועל ול-6 חודשי מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין.

2. בהתאם למיוחס למערער בכתב האישום שבו הורשע, המערער יצר, באמצעות מחשב, מסמך שכותרתו "מלכות הזדון", שמר אותו על התקן נייד, החזיקו עמו, מעת לעת ערך בו שינויים, עד אשר נתפס המסמך ברשותו ברכב שהיה בשימוש. במסמך קורא המערער לביצוע מעשי אלימות או טרור, הוא מנחה כיצד יש לבצעם, הוא קורא לרדיפה, עוינות, אלימות, למדנים בקרב האוכלוסייה וכלפי האוכלוסייה הערבית במדינה. המסמך נוצר כדי לעורר מדנים בקרב האוכלוסייה היהודית כלפי זו הערבית במדינה.

המסמך נועד להפצה בקרב אוכלוסייה יהודית בעלת דעות קיצוניות, ועל כן הוא יוצר אפשרות ממשית שהמעשים יבוצעו. במסמך הביע המערער מורת רוח כלפי רשויות המדינה, קרא להקמת תאי פעולה, הדריך כיצד יש לעשות כן, הנחה כיצד יש לנהוג, שרטט דרכי פעולה ודרכים שונות לנקיטה באלימות.

3. הערעור היה מכוון תחילה כלפי הכרעת הדין וגזר הדין, אך לאחר שהמערער שמע את הערות בית המשפט, חזר בו מהערעור על הכרעת הדין ומיקד את טענותיו בגזר הדין, כאשר ביקש שהטענות שהועלו על ידו בכל הנוגע להכרעת הדין, ישמשו אף לצורך ערעורו על גזר הדין.

4. עיקרן של טענות אלה הוא בכך שהמערער הורשע בעבירת הכנה למעשה המרדה, ולא בביצוע מעשה המרדה גופו, וכי בכל הנוגע להמרדה בדרך של פרסום, ייחד המחוקק סעיפי עבירה נפרדים, ומכל מקום, בחינה של ההיסטוריה החקיקתית הנוגעת לעבירת ההמרדה, כמו גם הוראות אחרות הנוגעות למעשים הדומים לכך, מלמדת על הצורך בענישה מתונה יותר.

עמוד 1

ב"כ המערער אף הדגיש כי אין כמעט תקדים למקרה שבו הועמד לדין והורשע אדם בעבירה מסוג דן, וכן כי מאחר שהמסמך רק הוכן אך לא הופץ, הרי שההסתברות שהמעשה עצמו יגרום להמרדה היא רחוקה. כן ביקש לתת משקל לנסיבותיו האישיות של המערער, שיש בהן כדי להביא להקלה בעונשו.

5. ב"כ המשיבה מתנגד להקלה בעונש, וסובר כי חרף העובדה שמדובר במעשה הכנה בלבד, וחרף העובדה כי אין כמעט תקדים להעמדה לדין בעבירת הכנה להמרדה בדרך של כתיבת מסמך, יש לתת את הדעת לתוכנו החמור במיוחד של המסמך, הכולל הוראות והנחיות אופרטיביות לביצוע מעשים פליליים קשים, וכי הנזק שהיה יכול להיות צפוי מפרסום של מסמך זה הוא רב. כן הפנה לעברו הפלילי של המערער, למרות שאינו מכביד, ולכך שהוא לא נטל אחריות ולא הביע חרטה על מעשיו אלה.

6. ייאמר כבר עתה - המסמך שהוכן על ידי המערער, הוא חמור וקשה מאין כמוהו.

המסמך כולל קריאה ברורה וחד משמעית לנקיטה באלימות כלפי האוכלוסייה הערבית במדינה, עידוד לפגיעה ברורה ברכוש ונפש כלפי אוכלוסייה זו, הוא קורא במפורש לעשות כן ומתווה דרכי פעילות סדורות לביצוען.

7. נביא רק מקצת הדברים המצויים במסמך שיש בהן ללמד על חומרתו הרבה של המסמך:

הפרק שבעמוד הרביעי כותרתו "דרכי פעולות" והוא מונה את דרכי הפעילות, בין השאר, כריתת עצים, זיהום בורות מים, שריפת רכבים, ובעמוד 6, 8 ו-13 נכתב כך:

"בקת"ע: החומרים בקבוק זכוכית עדיף לא של יין כי הם עבים מיץ ענבים בירות זה מצוין. בנזין סולר/נפט סמרטוט לפעולה רעול פנים מצית (עדיף גפרורים) כפפות גודל הסמרטוט בערך בגודל מחברת. איך מכינים? ...מטים אותו, כך שהפיה כלפי מטה...מדליקים עם מצית הסמרטוט מתחיל לבעור לא להיבהל!!...ומשליכים אותו לכיוון המטרה...כדי שיתנפץ".

"מסגד: ככל הנראה הצתת מתבצעת בצורה כזאת קודם כל צריך לדעת שלפעמים יש דלתות פתוחות לפעמים יש חלונות יפים שאפשר לשבור או וויטרינות המסגדים מתחלקים לכמה סוגים, יש מסגדים ענקיים...הרבה פעמים ניתן להיכנס אל תוככי הכפר אל המטרה עד ליבו של הכפר...וכן חשוב לדעת שמתחילים להגיע למסגד בשעה 4 אז כדי שחס ושלום שלא היה פאדיחות. איך מדליקים? שתי אפשרויות (א). להביא הרבה דלק מעורב ולשפוך על כל פני המסגד ולהדליק (אפשר גם ע"י פתיל שהייה) (ב). להביא צמיגים או צמיג ולהדליק אותו או לגלגל אותו לתוך המסגד...תעכלס מה עושים? באפשרות (א) מביאים לפחות רצוי לא חובה 8 ליטר של בנזין מעורב עם סולר או נפט...אפשר גם עם ליטר וחצי רק נזק קטן מאוד, גפרורים...לום. כפפות. גרפיטי. תיק מספיק גדול וחזק בצבעים כהים. מגיעים למסגד...הצלחנו לפתוח דלת או חלון? עכשיו פשוט מאוד אפשר כבר לרסס כתובות עם גרפיטי כדי שהיה אפשר פשוט לברוח לאחר ההצתה לאחר מכן נכנסים (אם אפשר) ומפזרים את הבנזין על כל שטח המסגד רצוי לחפש את הארון שטיחים...לא הצלחנו לפתוח את הדלת או החלון? ...בשביל זה יש את הלום לפרוץ את הדלת...לשפוך את הבנזין עדיף כמה שיותר רחוק ולהצית ולברוח...".

"בית: לפעמים נמאס לפגוע ברכוש וכו' רוצים לתת מכה שתבאר לארורים שאם היינו יכולים אז היינו אז פשוט רוצים להצית את הבית עצמו על יושביו. מה ההבדל? בהצתת מסגד או רכב אין עימות ישיר עם ערבים כך שהסיכול הרבה פחות גבוה וכן אין פגיעה בנפש כך

שמבחינת חומרת המעשה מצד הציונים הוא הרבה פחות מאשר פגיעה בנפש מה שאינו כאן מדובר גם בהצתה וגם אולי בניסיון לרצח שזה הרבה יותר חמור מבחינת הציונים...אז אם אחרי שהבנת את הסיכונים ויש לך ניסיון בהצתות למיניהם שזה דבר ממש חשוב במיוחד כשהולכים על דברים כבדים כאלה החלטת שאתה הולך על זה קדימה למשימה...מחפשים דלת חלשה שאפשר לפרוץ בקלות מצאנו פורצים. לא מצאנו ? לא הצלחנו לפרוץ ? מנסים לפרוץ חלון לא הצלחנו ? פשוט שוברים דלת מזכוכית או חלון שופכים לבפנים את הבנזין או פשוט מדליקים את הבקת"ב וזורקים איך שאפשר....."

"...דבר ראשון צריך לדעת שחייבים להיות רעול פנים דבר שני חושב להביא אלות ברזל באורך 60 ס"מ בערך שנוחות לאחיזה ולפעמים כפפות בשביל שלא יישאר די אן אי וט"א...מגיעים בין 2 חברה ומעלה מצוידים בכל הנ"ל כשכבר מוכנה תוכנית פעולה מראש ויש אחד שהוא המפקד על האירוע...תוכנית נסיגה ומקום מסתור...המטרה זה להוציא כמה שיותר פצועים ברמה חמורה יחסית צריך להיזהר לא להרוג כי זה כבר יותר מסובך. רצוי לעשות מערב (כך נרשם) אם יש מקום קבוע...מעולה...וכשמגיעים למרחק קרוב לשלוף את האלות ולא להיבהל מאבנים...ולכסח את הצורה רצוי לתת מכות לאזור הראש כדי לגרום לאיבוד הכרה והמשך עבודה קלה אם זוכים להגיע למצב כזה של איבוד הכרה רצוי להכות באברים לא מסוכנים כמו לשבור שניים ידיים ורגליים אצבעות ולסתות וכו'...".

8. אין צורך לומר כי הנזק הצפוי ממסמך מסוג זה, לו היה מופץ, הוא רב ביותר. אכן, אין דינו של מי שביצע מעשה לשם המרדה לבין מי שניסה לבצע מעשה זה או מי שמכין עצמו לעשות מעשה כאמור, אך העובדה כי גם המעשה, גם הניסון וגם ההכנה כלולים בעבירת ההמרדה, מלמדת על החומרה הרבה שרואה המחוקק בעבירה מסוג זה, בהתחשב בפגיעה הקשה בערכים המוגנים.

9. למעלה מן הצורך נציין כי איננו מקבלים כלל ועיקר את טענת המערער כי עבירת הכנה להמרדה בדרך של הכנת מסמך לשם פרסומו, אינה כלולה בעבירת המרדה בהתאם לסעיף 133 לחוק. אכן, המחוקק ייחד הוראות הנוגעות לעבירות של פרסום שיש בו כדי להמריד כאמור בסעיף 134 לחוק, אך אין זה אומר כי הכנת מסמך ממריד שנועד לפרסום ולפיכך מטרתו היא המרדה - ותוכנו וסגנונו של המסמך מלמד בבירור על כך שזו מטרתו - אינה עבירה של הכנה להמרדה.

10. עוד נבהיר כי גם אם לא קיים תקדים להעמדה לדין בעבירת הכנה של מסמך לשם המרדה בנסיבות שבהן המסמך לא הופץ בפועל, המקרה שלפנינו, בהתחשב בחומרה הרבה במיוחד של המסמך בו מדובר, הוא בהחלט המקרה המתאים לכך.

11. לא היינו מתערבים, אפוא, בעונשו של המערער אלמלא העובדה כי בסופו של דבר המסמך לא הופץ, ואלמלא חזר בו מהערעור על הכרעת הדין (ובכך יש לראות משום נטילת אחריות מאוחרת) ובעיקר - אלמלא מצבה הרפואי הקשה ביותר של אמו כפי שעולה מהמסמך שהוגש לעיונו. אנו אף שמים לנגד עינינו את הענישה שהוטלה בעבירות שבוצעו על רקע אידאולוגי מהסוג דנן, שלא הסתכמו אך ורק בהכנה, אלא בביצוע ממש.

12. לאור האמור, אנו מקבלים את הערעור על גזר הדין ומורים כי המערער ירצה עונש מאסר של 15 חודשים, בניכוי תקופת מעצרו בגין תיק זה. עונש המאסר יצטרף לכל עונש מאסר אחר אותו נושא המערער. יתר חלקי גזר הדין יישארו בעינם.

ניתן היום, י"ב טבת תשע"ז, 10 ינואר 2017, במעמד המערער וב"כ עו"ד בם וב"כ המשיבה עו"ד יעל תרם.

ד"ר שמואל בורנשטין, שופט

מיכל ברנט, שופטת
אב"ד

זהבה בוסתן, שופטת